

KRISTELIGT DAGBLADS JULEKONKURRENCE

2

*En spændende rejse
i det bibelske univers*

KD 10/12-1994

JESU FØDSEL

TEKST: MATT. 1, 18 - 21

Med Jesu Kristi fødsel gik det sådan til: Hans mor Maria var forlovet med Josef, men før de havde været sammen, viste det sig, at hun var blevet med barn ved Helligånden. Hendes mand Josef var retsindig og ønskede ikke at bringe hende i vanry, men besluttede at skille sig fra hende i al stilhed. Mens han tænkte på dette, se, da viste Herrens engel sig for ham i en drøm og sagde: »Josef, Davids søn, vær ikke bange for at tage Maria til dig som hustru; for det barn, hun venter, er undfanget ved Helligånden. Hun skal føde en søn, og du skal give ham navnet Jesus; for han skal frelse sit folk fra synder.«

AF KAI KJÆR-HANSEN

Oplevelsen af et navn påvirkes af navnbærerens historie, hvad han har sagt og gjort. Efter befrielsen i maj 1945 var der næppe nogen danskere, der ville give deres barn navnet Adolf, fordi man med Adolf-navnet kom til at tænke på Hitler. Når kristne drages af Jesus-navnet, er det fordi navnbærerens person - hans historie, dét der fortælles om ham, dét han har sagt, dét han har gjort - virker dragende.

Allerede samværet med Jesus har måske påvirket de første disciples oplevelse af Jesus-navnet. Efter Jesu opstandelse kan man dårligt tænke sig, at troende har oplevet Jesus-navnet som et neutralt navn. I den senere kristne tradition findes der en del eksempler på, at Jesus-navnet får samme stilling som Guds navn - og lovsynges og lo-

vprises som Guds navn.

Overvej: hvad der ligger i vendingen: i Jesu navn - og sæt ord på, hvordan den benyttes, og hvad man gør, når vendingen lyder.

Find frem til nogle salmer og Jesus-sange og sammenlign disse med, hvad der siges om Guds navn i andre.

Jesus-navnet i 1,21

Betydningen af navngivningen af Jesus kan næppe overbetones. Her sættes Jesu egentlige gerning på en kort formel. Den Jesus, evangelisten skal tale om i det følgende, er kommet for at frelse fra synd.

Tilbageoversætter man Herrens engels ord til hebraisk, er det muligt at finde et ordspil mellem Jeshua (Jesu hebraiske navn) og verbet »at frelse« i fremtidsform, som hedder joshia.

Og hun fødte sin søn, den førstefødte, og svøbte ham og lagde ham i en krybbe. Julens budskab her illustreret af Esben Hanefelt Kristensen.

Jeshua joshia, dvs. Jesus skal frelse.

Dette ville have været tilstrækkeligt, dersom Herrens engels opgave blot havde været at afdække forbindelsen mellem navnet Jeshua og dets sproglige betydning. I givet fald kunne man tolke engels ord som udtryk for, at Jesus skulle være en politisk frelser, der ville gå til kamp mod den romerske besættelsesmagt.

Tilføjjelsen »fra synd« er derfor vigtig. Den præciserer nemlig, hvori Jesu frelsergerning består. Arten af den frelse, Jesus bringer, er allerede angivet i forklaringen på hans navn i 1,21. Syndstilgivelsen er et tema, han flere gange vender tilbage til (f.eks. 9,1-8; 20,28; 26,28). Men det, der siges om Jesus-navnet i 1,21, smitter også af på, hvad der ellers fortælles om Jesu person i evangeliet.

Bibelske navne og vore navne

Mange af de navne, vi bruger i dag, er bibelske navne og går tilbage til bibelske personer. Det er ikke altid, vi tænker på det. I almindelighed tænker vi heller ikke på, at de af vore navne, som f.eks. har en hebraiske oprindelse, har en betydning. Det har hebraiske navne nemlig.

Tag f.eks. efternavnene Hansen og Jensen og Jansen og Johannesen. Personnavnene Hans og Jens og Jan går tilbage til Johannes. Via latin og græsk går navnet Johannes tilbage til det hebraiske Jo-

chanan. Det består af to dele: sidste del, chanan, er et verbum, der betyder »at være nådig«. Første del, Jo, er en forkortet form af Guds hellige navn JHWH, som i bibeloversættelser undertiden gengives med HERREN, andre gange med Jahve (f.eks. 2 Mos 3,15; 6,3). Jochanan betyder altså: »Herren er nådig«.

De der bærer et så almindeligt navn som f.eks. Hansen, dvs. søn af Hans, behøver ikke at være kedde af det! For hvem har ikke brug for, at Herren er nådig?

Eller et andet eksempel:

Navnet Michael er også et hebraisk navn. Det består af tre led: Mi, der betyder »Hvem«, cha, der betyder »som«, el, det betyder »Gud«. Altså: »Hvem-er-som-Gud?« Ved at give et barn dette navn,

har fromme jøder givet udtryk for deres tak og undren, når Skaberens har ladet dem få et barn.

Vore navne minder os om - hvis vi da vil overveje deres betydning - at vi har en historie, der er knyttet til personnavne, som findes i den bibelske historie. Uanset hvor danske de lyder.

Overvej: betydningen af nogle af de bibelske navne, som stadig er populære og bruges af os i dag. Find frem til de bibelske personer, der bar navnet.

Hvorfor ikke hedde Jesus?

Under nordiske himmelstrøg undrer man sig over, at en nulevende person kan kaldes Jesus. Men det er der en del, der

hedder i dag, ikke mindst i Spanien, Portugal og Sydamerika. Først har man brugt Jesus-navnet efter modellen: x af Jesus (f.eks. Theresia de Jesús). Det skete i senmiddelalderen. Hermed er angivet barnets tilhørsforhold til Jesus. Senere er Jesusnavnet blevet almindeligt personnavn, hovedsageligt i visse katolske lande.

Men andre steder indgår Jesus-navnet som del af personnavnet. Det er smuk fromhed, der kommer til udtryk i eksempelvis følgende navne:

Jesu tjener; Jesu fryd; Jesu ven; Jesu blomst; Jesu skat; Jesu kærlighed; Jesus lyser; Jesus sejrer; Jesus er opstået.

Overvej: hvad vil forældre sige, når de giver deres børn sådanne navne.

SPØRGSMÅL 2

Barabbas - røveren der blev frigivet i stedet for Jesus - hedder i den nye bibeloversættelse Jesus Barabbas. I hvilket kapitel hos Matthæus siges det?

Det rigtige svar:

Indsendt af:

Navn: _____

Adresse: _____

Alle kuponer - mindst otte af de tolv - indsendes samlet i en kuvert til Kristeligt Dagblad, Fanøgade 15, 2100 Kbh. Ø inden 31. 12. 1994.